

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра менеджменту і адміністрування

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до практичних занять,
контрольної та самостійної робіт**

**з дисципліни
«ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Харків – 2022

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування 01 лютого 2022 р., протокол № 6.

Методичні вказівки рекомендовано для здобувачів вищої освіти 2-го рівня (магістр) спеціальностей 281 «Публічне управління і адміністрування», 073 «Менеджмент» і 281 «Публічне управління і адміністрування».

Укладач

доц. О. В. Семенцова

Рецензент

проф. О. Г. Дейнека

ЗМІСТ

1 Загальна характеристика дисципліни.....	4
2 Мета і завдання викладання дисципліни.....	4
3 Розгорнута програма дисципліни.....	6
3.1 Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади публічного адміністрування.....	6
3.2 Змістовий модуль 2. Аспекти організації публічного адміністрування.....	10
4 Рекомендації до практичних занять	12
5 Завдання для виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання.....	33
5.1 Завдання	33
5.2 Вимоги до оформлення та захисту контрольної роботи...	34
6 Рекомендації для самостійної роботи.....	35
Питання для самоконтролю.....	35
Список літератури.....	36

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення дисципліни «Публічне адміністрування» складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньою програмою магістра за спеціальностями 073 «Менеджмент організацій та адміністрування» і 281 «Публічне управління та адміністрування». Програма охоплює всі змістові модулі, визначені в анотації дисципліни.

Методичні вказівки доцільно використовувати здобувачам вищої освіти під час практичних занять, контрольної та самостійної робіт при вивченні питань з дисципліни «Публічне адміністрування».

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства», «Комунікативний менеджмент», «Інтелектуальна власність та договірне право», «Ділове адміністрування».

Згідно з навчальним планом обсяг аудиторної та самостійної робіт за курсом складає 30 лекційних (теоретичних) годин, 30 годин практичних занять і 90 годин самостійної роботи.

Форма контролю – іспит.

2 МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом публічного адміністрування є процес досягнення національних цілей та інтересів через організацію діяльності суб'єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів та органів місцевого самоврядування.

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних умінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій і процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття умінь і формування компетенцій, необхідних для виконання функцій і реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного

адміністрування, у тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування, розуміння основних тенденцій і напрямів їхньої еволюції;

- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства;

- опанування основами методології, технологіями та оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загальноцивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;

- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

- **знати:**

- 1) предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування;

- 2) перспективні наукові напрями розвитку публічного адміністрування;

- 3) технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;

- 4) закони, принципи та механізми публічного адміністрування;

- 5) засади, механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування;

- 6) основні засади публічного адміністрування в соціальній та економічній сферах;

- 7) особливості публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях;

- 8) особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування за правопорушення у цій сфері;

- **вміти:**

1) підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу й суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;

2) визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та використовуваними ресурсами, з урахуванням особливостей цього суб'єкта;

3) визначити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення і впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;

4) вживати заходів із впровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери (або його структурного підрозділу), оптимізації його функціональної та організаційної структури з урахуванням змісту сучасних управлінських технологій;

5) застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

3 РОЗГОРНУТА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади публічного адміністрування

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна галузь публічного адміністрування. Методологічна основа. Співвідношення управління та адміністрування. Публічне адміністрування як напрям наукових

досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

Джерела ідей управління суспільством і країною. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.

Основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття. Японський варіант людських відносин. Соціально-інженерний і гуманітарний підходи. Концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм». Публічне управління в контексті неокласичної теорії.

Тема 3. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології. Співвідношення економіки та політичної економії. Особливості поведінки людей в економічній і політичній сферах. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.

Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей і відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 5. Публічне адміністрування та влада

Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування. Влада як основний засіб публічного адміністрування. Механізм

взаємодії влади та публічного адміністрування. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.

Тема 6. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.

Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування.

Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 7. Закони та принципи публічного адміністрування

Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування.

Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішньої середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон розмежування центрів влади та управління. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.

Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний і соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного адміністрування.

Тема 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття і виконання управлінських рішень

Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей і цілей.

Визначення цінностей і цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції у процесі прийняття рішень. Взаємовідношення суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Аспекти організації публічного адміністрування

Тема 9. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування

Цінності та цілі суспільства і держави. Формування «дерева цілей». Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування.

Фактори, що визначають складність інституту публічного адміністрування. Нові тенденції в системі публічного адміністрування.

Тема 10. Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування

Структура механізму та органів публічного адміністрування, типологізація органів публічного адміністрування. Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування. Територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування.

Проблеми вибору найкращої форми правління.

Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.

Стиль публічного адміністрування.

Тема 11. Бюрократія в системі публічного адміністрування

Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М. Вебера. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії. Основні ознаки та атрибути бюрократії. Політизація вищого чиновництва. Публічна служба.

Тема 12. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування

Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база корупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.

Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

Тема 13. Результативність та ефективність публічного адміністрування

Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування. Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.

Вимірювання продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.

Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування, Контрактна система та неокорпоративізм.

Тема 14. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері

Формування підходів до соціальної політики. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.

Основні види соціальної допомоги держави. Зростання ролі позаекономічних факторів.

Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтв. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина, населення. Забезпечення державою безпеки прав і інтересів споживачів.

Принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики.

Тема 15. Публічне адміністрування та економіка

Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки. Від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки. Основні характеристики сучасної економічної системи.

Основні напрями державного регулювання економікою. Керуюча система в період криз і спадів.

Тема 16. Найважливіші функції публічного адміністрування у сфері економіки

Загальна характеристика взаємовідносин суспільства та економіки. Етапи формування та еволюції публічного адміністрування у сфері економіки.

Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.

Управління власністю в умовах демократичної, правої держави. Законодавче та нормативно-правове забезпечення конкурентного середовища.

Антимонопольна діяльність. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.

Механізми взаємодії суспільства та економіки.

Тема 17. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях

Поняття і види добровільних об'єднань. Загальні принципи управління в добровільних об'єднаннях. Управління в

громадських об'єднаннях. Управління в суспільно-господарських об'єднаннях. Управління в господарських товариствах, що мають за мету отримання прибутку. Управління в релігійних об'єднаннях.

Тема 18. Відповідальність у публічному адмініструванні

Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.

Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування.

Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності.

4 РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Мета проведення практичних занять – набуття студентами практичних навичок щодо застосування основних теоретичних положень публічного адміністрування у практичній діяльності організацій різного рівня управління суспільством.

Завданням проведення практичних занять є практична підготовка студентів і формування в них навичок щодо використання основних теорій публічного адміністрування з урахуванням світового досвіду.

Практичне заняття 1. Теоретико-методологічні засади публічного адміністрування

Мета заняття – систематизація основних теоретичних положень за публічного адміністрування.

Завдання – повторення матеріалів лекції за темою «Предмет і методологічна основа публічного адміністрування» як перехід

до поглибленого вивчення особливостей управління в публічних організаціях.

Основні поняття до вивчення та обговорення: історичні передумови держави, основні ознаки держави, класифікаційні підходи до управління, співвідношення понять «влада» та «управління», «менеджмент» і «адміністрування».

Практичне заняття 2. Філософські основи вчень про державу та управління

Мета заняття – огляд історичного розвитку філософської думки щодо управління державою та публічного адміністрування.

Завдання – комплексне вивчення та систематизація знань щодо історичного розвитку вчень про управління на державному рівні та публічне управління.

Основні теми до вивчення та обговорення обираються студентами відповідно до тем, наведених у таблиці 4.1, доповідаються та обговорюються.

Таблиця 4.1 – Історичний розвиток вчення про державу

Варіант	Тема доповіді
1	2
1	Філософські погляди Платона щодо побудови держави
2	Ідеальна держава Аристотеля
3	Теорія держави Томаса Мора
4	Державний устрій у філософії Томмазо Кампанелли
5	Філософські погляди Клода Анрі де Сен-Симона щодо державного устрою
6	Державний устрій у філософії Шарля Фур'є
7	Погляди Роберта Оуена щодо побудови держави
8	Політичні і правові погляди Вольтера щодо державного устрою
9	Вчення Клода Адріана Гельвеція про державу
10	Філософські погляди Дені Дідро щодо побудов держави
11	Філософські думки Поля-Анрі Гольбаха про державний устрій
12	Вчення Шарля Монтеск'є про державу та право (закони, види правління та їхні принципи, розподіл гілок влади)
13	Анархістська теорія П'єра Жозефа Прудона
14	Анархістське вчення Макса Штірнера
15	Філософські погляди Михайла Олександровича Бакуніна

Продовження таблиці 4.1

1	2
16	Анархістські погляди Петра Олексійовича Кропоткіна
17	Теорія регулювання ринку Адама Сміта
18	Теорія розподілу Давіда Рікардо
19	Теорія «фіаско держави» і «фіаско ринку»
20	Теорія мінімізації трансакційних витрат
21	Теорія раціональної бюрократії Макса Вебера
22	Держава загального благоденства (Дж. Кейнс)
23	Доктрини технократії (Т. Веблен, Г. Скот, Ф. Тейлор, Г. Саймон, Д. Бел, Б. Беквіт, Ж. Бжезінський та інші)
24	Теорія соціальної держави
25	Монетаризм (Мілтон Фрідмен, К. Бруннер, А. Мельнцер, Д. Лейдер)
26	Теорія економіки пропорції (А. Лаффер, Дж. Віннінські, Дж. Гілдер, І. Крістол)
27	Теорія регулювання (Дж. Стіглер, С. Пельцман, Г. Демзер)
28	Теорія державного вибору (Дж. Б'юкенен)

Як висновок до завдання навести переваги та недоліки обраних для дослідження теорій побудови ідеальної держави.

Практичне заняття 3. Основні теорії управління суспільством

Мета заняття – ознайомлення та вивчення основних теорій управління суспільством.

Завдання – узагальнення та систематизація теорій публічного управління.

Основні теми до вивчення та обговорення обираються студентами відповідно до тем, наведеними в таблиці 4.2, доповідаються та обговорюються.

Таблиця 4.2 – Основні теорії управління суспільством

Варіант	Тема доповіді
1	2
1	Теологічна (релігійна) теорія походження держави (Фома Аквінський та інші)
2	Антропологічна (патріархальна) теорія походження держави (Аристотель, Роберт Філмер та інші)
3	Договірна теорія походження держави (природно-правова, суспільного договору або природного права) (Томас Гоббс, Джон Локк, Жан-Жак Руссо)

Продовження таблиці 4.2

1	2
4	Расово-психологічна теорія походження держави (Жозеф Артюф де Гобіно, Х'юстон Стюарт Чемберлен)
5	Теорія завоювання в походженні держави (Людвіг Гумплович, К. Оппенгеймер, Е. Тюрінг, Карл Каутський)
6	Матеріалістична (класова або марксистська) теорія походження держави (К. Маркс, Ф. Енгельс, В. Ленін)
7	Органічна теорія походження держави (Петер Лілієнфельд)
8	Теорія солідаризму (Л. Дюгі) (концепція соціальної солідарності)
9	Теорія плюралістичної демократії (Г. Ласкі, М. Дюверже, Р. Дарендорф, Р. Ален та інші)
10	Теорія еліт у походженні держави (Г. Моска, В. Парето, Р. Міхельс, Ф. Ніцше)
11	Теорія неоелітаризму або елітної демократії (Х. Ласуел, Д. Сарторі, Г. Зейглер)
12	Теорія конвергенції (Р. Арон, Д. Гелбрейт, П. Сорокін, Я. Тінберген та інші)
13	Психологічна теорія походження держави (Цицерон, З. Фрейд, Н. Маккіавеллі)
14	Іригаційна (гідравлічна) теорія (К. Вітфогель, ХХ століття) походження держави
15	Космічна теорія походження держави (А. Л. Чижевський, В. І. Вернадський, Тейяр де Шарден)
16	Технократична теорія (Л. Михайловський)
17	Олігархічна теорія походження держави (Бернар Шантебу)
18	Демографічна теорія в походженні держави (Т. Мальтус)
19	Теорія насильства в походженні держави (теорії внутрішнього насильства (Є. Дюрінг) і зовнішнього насильства (К. Каутський, Л. Гумплович))
20	Теорія географічного детермінізму в походженні держави (А. Мечніков, Е. Хантінгтон)

Як висновок до завдання навести переваги та недоліки обраних для дослідження теорій походження держави.

Практичне заняття 4. Особливості прояву об'єктивних законів і принципів публічного адміністрування

Мета заняття – систематизація основних теоретичних положень з класифікації об'єктивних законів і принципів публічного адміністрування.

Завдання – повторення матеріалів лекції за темою «Об’єктивні закони публічного адміністрування» і «Принципи публічного адміністрування» як перехід до поглибленого вивчення особливостей управління в організаціях публічної сфери.

Основні поняття до вивчення та обговорення: управління суспільством як головне призначення публічного адміністрування; загальний закон соціального управління; закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон розмежування центрів влади та управління, закон централізації та децентралізації влади; закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування; загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний і соціально-культурний процеси. Практичний прояв об’єктивних законів і принципів публічного адміністрування.

Практичне заняття 5. Теоретико-методичні засади управління суспільним розвитком

Мета заняття – систематизація та засвоєння теоретичних знань і формування професійних компетентностей щодо ефективного управління суспільним розвитком.

У результаті засвоєння теми у студентів мають бути сформовані професійні компетентності щодо прогнозування сучасних тенденцій взаємодії владних структур, політичних і громадських організацій із метою підвищення ефективності управління на центральному і регіональному рівнях.

Завдання 5.1. Громадянське суспільство - це історичний тип у розвитку людського суспільства, його конкретна якісна характеристика; сфера самовиявлення і реалізації потреб та інтересів вільних індивідів через систему відносин (економічних, соціальних, релігійних, національних, духовних і культурних). Структурними елементами цієї системи є організації (політичні партії, громадські об’єднання й асоціації) і різні об’єднання (професійні, творчі, спортивні, конфесійні тощо), що охоплюють

усі сфери суспільного життя і є своєрідним регулятором свободи людини. Які з наведених організацій не є складовою громадянського суспільства [14, с. 13]:

- організація волонтерів;
 - клуб місцевої громади;
 - профспілка залізничників;
 - всеукраїнське об'єднання «Майдан»;
 - громадський інформаційно-аналітичний Центр для молоді;
 - спортивний клуб «Твій стиль»;
 - професійна футбольна асоціація;
 - засоби масової інформації;
 - організоване злочинне угруповання «Дніпровські хитруни»?
- Відповіді аргументуйте.

Завдання 5.2. Розгляньте цінності та риси українського менталітету. За основу візьміть такі цінності [14]:

- гостинність;	- співчутливість;
- відкритість;	- бажання допомогти
ближньому;
- толерантність;	- індивідуалізм (як автономність
особистості);
- прагнення справедливості;	- схильність до колективних дій
(кооперування зусиль);
- любов до рівності;	- впевненість у собі;
- повага до інших людей;	- цілеспрямованість;
- працелюбність;	- патріотизм;
- релігійність;	- любов до свободи;
- ініціативність;	- орієнтація на соціальну
рівність;
- підприємливість;	- громадянська і людська гідність
і повага до прав людини;
- господарність;	- доброзичливість (список
можете продовжити
самостійно).
- вміння впорядковувати	
- середовище свого життя;	
- терплячість;	
- зацікавленість суспільними
справами;	
- відповідальність (перед
суспільством, громадою);	
- повага до закону;	

Додайте до переліку цінностей ті, що не враховані в наведеному вище переліку, але є важливими, на вашу думку. Обґрунтуйте власну думку. Згрупуйте всі цінності у формі таблиці 4.3 за такими класифікаційними ознаками:

- 1) достатньо виражені (на них уже нині можна покластися в розгортанні громадської діяльності);
- 2) традиційно вважаються притаманними українцям, але були виведені з ужитку, надщерблені чи спотворені колишнім комуністичним режимом;
- 3) не властиві українцям, але їх потрібно прищеплювати заради зміцнення громадянського суспільства і демократії.

Таблиця 4.3 – Громадянські цінності українців як політичної нації

Наявні, достатньо виражені	Виведені з ужитку, надщерблені або спотворені комуністичним режимом	Поки що не властиві основній масі українців

Відповіді щодо класифікації громадянських цінностей за окремими групами таблиці 4.3 аргументуйте.

Завдання 5.3. Трудовий колектив комерційної фірми вирішив створити профспілкову організацію. Проте керівництво заборонило створення подібної громадської організації. Чи відповідає прийняте рішення з цього питання законодавству України? Якими нормативно-правовими актами України регламентована можливість об'єднання громадян у профспілки [13, с. 33]?

Завдання 5.4. Підберіть і проаналізуйте матеріали, що стосуються самоорганізації суспільства в Україні. Охарактеризуйте яскраві приклади самоорганізації суспільства. Визначте, які ризики вони мають для держави [14, с. 15].

Практичне заняття 6. Управлінські рішення в публічній сфері

Мета заняття – огляд і систематизація знань щодо класифікації та змісту управлінських рішень у публічній сфері.

Завдання 6.1. Наведіть приклади державних управлінських рішень з розбиттям за класифікаційними ознаками у формі таблиці 4.4.

Таблиця 4.4 – Типологія державно-управлінських рішень

Класифікаційна ознака	Вид державно-управлінських рішень	Приклад
За значущістю мети	Стратегічні	
	Оперативні	
	Організаційні	
За способом фіксації	Документовані	
	Усні	
	Кодовані	
За функціональною спрямованістю	Рішення з планування	
	Рішення з організації	
	Рішення з контролю	
	Рішення з координації	
За кількістю осіб, які їх приймають	Одноосібні	
	Колегіальні	

Завдання 6.2. Установіть відповідність документів тим чи іншим класифікаційним групам, що згруповано в таблиці 4.5.

Таблиця 4.5 – Вихідні дані для групування відповідності типів і груп документів

Вид документа	Група
а) річний звіт	1) розпорядчі
б) постанова Кабінету Міністрів	2) нормативно-правові
в) рішення сесії обласної ради	3) довідково-інформаційні
г) заява	4) обліково-фінансові
д) розписка	5) кадрова документація

Практичне заняття 7. Розвиток особистості керівника в системі публічної служби

Мета заняття – огляд і систематизація знань щодо розвитку особистості керівника в системі публічної служби, застосування знань щодо власної особистості.

Завдання – проаналізуйте подані в таблиці 4.6 «гальма»-стримувачі для розвитку особистості керівника органу публічної служби або його структурного підрозділу.

Згенеруйте і наведіть інші «гальма»-стримувачі для розвитку особистості керівника органу публічної служби або його структурного підрозділу. Наведіть за кожною позицією причини виникнення та шляхи подолання. Результати подайте у вигляді таблиці 4.6. Опишіть, наскільки ці проблеми є актуальними саме для вас.

Таблиця 4.6 – «Гальма»-стримувачі розвитку особистості керівника

«Гальмо»-стримувач	Причина виникнення	Шлях подолання
1	2	3
Нездатність передбачати, відчувати наближення непередбачуваних обставин, щоб максимально підготуватися до них		
Завищена самооцінка, намагання все контролювати особисто		
Постійна зайнятість дріб'язковими справами, відсутність головної мети в діяльності		
Спотворене уявлення про режим роботи, невміння оперативно вирішувати питання в робочий час		
Страх відповідальності, готовність йти на будь-який компроміс, щоб уникнути конфлікту		
Невміння розглядати одночасно різні варіанти вирішення проблеми		
Прагнення отримувати премії для себе, але не для співробітників, які заслуговують на заохочення		
Спілкування з підлеглими при «відчинених дверях»		
Фамільярність у відносинах з підлеглими		
Лицемірство заради люб'язності		

Практичне заняття 8. Управління муніципальним розвитком

Мета заняття – огляд і систематизація знань щодо взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні, а також набуття практичних навичок з прийняття управлінських рішень щодо муніципального розвитку.

Завдання 8.1. Подайте схематично взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні, використовуючи елементи, наведені в таблиці 4.7 [14, с. 10].

Таблиця 4.7 – Органи державної влади та місцевого самоврядування в Україні

Орган державної влади	Орган місцевого самоврядування
Президент України Верховна Рада України Кабінет Міністрів України Міністерства, комітети Місцеві державні адміністрації	Сільські, селищні та міські ради та їхні виконавчі органи Ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст і об'єднаних територіальних громад Районні в містах ради та їхні виконавчі органи

Завдання 8.2. Наведіть приклади державних органів за класифікаційними критеріями, наведеними в таблиці 4.8.

Таблиця 4.8 – Класифікація державних органів і приклади

Класифікаційна ознака	Вид органу влади		Приклад
За належністю до однієї з підсистем публічної влади			
За порядком формування			
За порядком прийняття рішень			
За предметною підвідомчістю			
За місцем органу в ієрархії державної влади			
За часовою ознакою			
Залежно від того, до якої гілки влади цей орган належить			

Завдання 8.3. Запропонуйте механізм забезпечення публічності управління на муніципальному рівні. Для обґрунтування механізму виконайте такі кроки [17, с. 23]:

1) визначте основні потреби громадян на різних рівнях їхньої соціалізації (приватний будинок, багатоквартирний будинок, вулиця, мікрорайон, територіальна громада в цілому);

2) визначте функціональні завдання муніципальних органів публічного управління на різних рівнях соціальної структуризації громади (приватний будинок, багатоквартирний будинок, вулиця, мікрорайон, територіальна громада в цілому);

3) проведіть узагальнення отриманого досвіду і запропонуйте механізм забезпечення публічності управління на муніципальному рівні.

Завдання 8.4. Запропонуйте механізм забезпечення публічності управління на різних рівнях адміністративно-територіальної організації суспільства. Для обґрунтування механізму виконайте такі кроки [17, с. 21]:

1) визначте основні регіональні органи публічного управління (об'єднана територіальна громада, район, область тощо);

2) визначте функціональні завдання регіональних органів публічного управління на різних рівнях адміністративно-територіальної організації суспільства (об'єднана територіальна громада, район, область тощо);

3) проведіть узагальнення отриманого досвіду і запропонуйте механізм забезпечення публічності управління в діяльності регіональних органів публічного управління.

Завдання 8.5. Ваше муніципальне утворення за демографічно-територіальними характеристиками відповідає муніципальному утворенню-партнеру, розташованому в Австрії. Аналізуючи витрати води, електроенергії, газу, теплової енергії для житлово-комунальних потреб, ви виявили, що рівень споживання цих ресурсів у вашому муніципальному утворенні в п'ять-шість разів перевищує зарубіжний. Розробіть програму заходів із зменшення ресурсоспоживання в житлово-комунальному господарстві. Визначте фінансові джерела та можливі суб'єкти реалізації програмних напрямків [19, с. 415].

Завдання 8.6. Ви міський голова. Зараз склалася така структура кадрів органів муніципального управління за професійно-кваліфікаційним складом:

- 70 % службовців мають вищу освіту, проте лише половина з них має відповідний фах;

- 30 % – середню спеціальну.

Які форми розвитку персоналу доцільно використати для підвищення освітньо-професійного рівня службовців органів місцевого самоврядування? Запропонуйте можливі фінансові джерела проведення заходів у цій сфері [19, с. 415].

Завдання 8.7. У муніципальному утворенні діють такі господарюючі суб'єкти:

– молокозавод, що має стабільні прибутки й забезпечує своєю продукцією інші муніципальні утворення. Проте, враховуючи конкурентну ситуацію, зростання ринку реалізації продукції цього заводу не очікується;

– ремонтно-механічний завод, що знаходиться на стадії банкрутства;

– підприємство з виробництва пластикових пляшок, створене з залученням іноземних інвестицій. Порівняно з минулим роком обсяг реалізації продукції підприємства збільшився вдвічі, а прибутки зросли в 2,7 рази;

– ялинкова фабрика. Це виробництво є перспективним. Однак воно потребує інвестицій для забезпечення модернізації технологічного процесу.

Як муніципальний менеджер, запропонуйте особливості формування й реалізації економічної політики органів муніципального управління стосовно кожного підприємства для забезпечення загального економічного розвитку муніципального утворення [19, с. 416].

Завдання 8.8. Оцініть ресурси будь-якого муніципального утворення. Запропонуйте шляхи зростання ефективності їх використання для підвищення конкурентоспроможності муніципального утворення [19, с. 416].

Методичні рекомендації для розв'язання завдань

Цілі і завдання розвитку окремих муніципальних утворень багато в чому визначаються станом економіки і соціальної сфери, тому вихідним моментом є аналіз і оцінювання ресурсів та умов господарювання, що здійснюються за такою схемою [19, с. 416-418]:

1 Передумови економічного розвитку:

- оцінювання місця розташування;
- природні ресурси (природно-кліматичні умови, забезпеченість ефективними ресурсами – земельними, лісовими, мінерально-сировинними).

2 Населення (кількісні та якісні параметри населення, його структура, чисельність зайнятих, інтелектуальний та освітній потенціали).

3 Виробничий і науково-технічний потенціал.

4 Інфраструктура (транспортні зв'язки, соціальна інфраструктура, житлово-комунальне господарство).

5 Екологічна обстановка.

6 Фінансові ресурси.

7 Правова (законодавча основа, що включає повноваження, предмети відання і гарантії прав місцевого самоврядування).

8 Структурно-організаційні, інформаційні та кадрові ресурси.

Під ресурсами муніципального утворення розуміється якась сукупність матеріальних і нематеріальних можливостей території муніципального утворення, розпорядження якими віднесено до муніципальної компетенції. Розвиток території значною мірою визначається наявністю матеріальних ресурсів, оскільки від них залежить ефективність інвестицій, що вкладаються в регіон, вони визначають виробничу діяльність і добробут населення.

Ресурси муніципального утворення мають бути:

- по-перше, співрозмірними за обсягом завдань, що вирішуються органами місцевого самоврядування певного муніципального утворення;

- по-друге, за органами місцевого самоврядування слід закріплювати ресурси, що забезпечують комплексне вирішення завдань.

Так, наприклад, якщо за місцевим самоврядуванням закріплено завдання забезпечення населення комунальними послугами, то весь виробничий потенціал, який працює в цій сфері (інженерні мережі, комунікації, фінансові ресурси, джерела тепла і так далі), має бути віднесений до відання органів місцевого самоврядування. Виходячи з цього ж принципу має вирішуватися і питання про наділення органів місцевого самоврядування муніципальною власністю. Не менш важливий принцип, що також має враховуватися при розгляді питання про закріплення ресурсів за певними рівнями влади і управління, – це принцип найбільшої ефективності використання ресурсу.

Аналіз умов і передумов розвитку муніципального утворення має дати відповідь на питання, чи є об'єктивними можливості переломити негативні тенденції і забезпечити в найближчі роки економічне зростання; які старі, неефективні, не задовольняють вимоги ринкової економіки виробництва і мають бути згорнуті; які сучасні види діяльності повинні отримати розвиток.

Практичне заняття 9. Закордонний досвід державного управління та місцевого самоврядування

Мета заняття – огляд і систематизація світового досвіду державного управління та місцевого самоврядування.

Проаналізуйте закордонний досвід державного управління та місцевого самоврядування у провідних країнах світу. Країну для аналізу оберіть з таблиці 4.9. Закордонний досвід державного управління та самоврядування необхідно порівняти з вітчизняними умовами. Результати порівнянь наведіть у формі таблиці 4.10.

Таблиця 4.9 – Держава для дослідження досвіду державного управління та саморегулювання

Варіант	Держава
1	2
0	Австрійська Республіка
	Держава Ізраїль
	Корейська Народно-Демократична Республіка (Північна Корея)

Продовження таблиці 4.9

1	2
1	Великобританія
	Ісламська Республіка Іран
	Китайська Народна Республіка
2	Канада
	Мексиканські Сполучені Штати
	Об'єднані Арабські Емірати
3	Республіка Індія
	Республіка Корея (Південна Корея)
	Королівство Швеція
4	Королівство Іспанія
	Республіка Куба
	Республіка Польща
5	Федеративна Республіка Німеччина
	Турецька Республіка
	Японська держава
6	Грецька Республіка
	Об'єднані Арабські Емірати
	Китайська Народна Республіка
7	Французька Республіка
	Республіка Куба
	Йорданське Хашимітське Королівство
8	Швейцарська Конфедерація
	Австралійський союз
	Соціалістична Республіка В'єтнам
9	Російська Федерація
	Японська держава
	Ісламська Республіка Афганістан

Таблиця 4.10 – Порівняння досвіду державного управління та самоврядування з вітчизняними умовами

Порівняльна характеристика	Держави, що аналізувалися			Україна
	
1	2	3	4	5
Форма державного правління (монархія, республіка за видами)				
Форма державного устрою (унітарна, федеративна)				
Форма державного режиму (демократичний, антидемократичний за видами)				

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5
Взаємини права і релігії (світська держава/держава з режимом державної церкви/клерикальні держави/теократичні держави)				
Адміністративно-територіальний поділ				
Глава держави. Умови перебування на посаді				
Органи законодавчої гілки влади. Особливості їх формування та функціонування				
Органи виконавчої гілки влади. Особливості їх формування та функціонування				
Органи судової гілки влади. Особливості їх формування та функціонування				
Система органів влади на місцевому рівні. Їх повноваження				

Практичне заняття 10. Особливості місцевого самоврядування у провідних країнах світу

Мета заняття – огляд і систематизація світового досвіду місцевого самоврядування.

Проаналізуйте закордонний досвід місцевого самоврядування у провідних країнах світу. Для аналізу оберіть одну з трьох країн з варіанта студента в таблиці 4.9.

Основні теми до вивчення та обговорення: адміністративний поділ країн, обраних для дослідження; органи державного управління в адміністративно-територіальних одиницях цих країн; яким чином здійснюється пряме державне управління та місцеве самоврядування в адміністративно-територіальних одиницях, їх повноваження, взаємодія, умови призначення або обрання тощо.

Практичне заняття 11. Закордонний досвід організації публічної служби

Мета заняття – огляд і систематизація моделей організації публічної служби в країнах світу.

Завдання – критика моделей організації публічної служби в країнах світу.

Основні теми до вивчення та обговорення обираються студентами відповідно до тем, наведених у таблиці 4.11, доповідаються та обговорюються. При підготовці доповіді необхідно акцентувати увагу на прикладах впроваджень, що дозволяють підвищити ефективність роботи публічних служб.

Таблиця 4.11 – Організації публічної служби в країнах світу

Варіант	Тема доповіді
1	Організації публічної служби у Великобританії
2	Організації публічної служби в Австрії
3	Організації публічної служби у Швеції
4	Організації публічної служби в Угорщині
5	Організації публічної служби в Польщі
6	Організації публічної служби в Італії
7	Організації публічної служби в Іспанії
8	Організації публічної служби в Німеччині
9	Організації публічної служби в Нідерландах
10	Організації публічної служби в Естонії
11	Організації публічної служби у Сполучених Штатах Америки
12	Організації публічної служби в Японії
13	Організації публічної служби в Індії
14	Організації публічної служби в Росії
15	Організації публічної служби в Ізраїлі
16	Організації публічної служби в Туреччині
17	Організації публічної служби в Єгипті
18	Організації публічної служби в Мексиці
19	Організації публічної служби в Китаї
20	Організації публічної служби в Аргентині
21	Організації публічної служби в Грузії
22	Організації публічної служби в Брунеї
23	Організації публічної служби в Греції
24	Організації публічної служби в Данії
25	Організації публічної служби в Естонії
26	Організації публічної служби в Йорданії
27	Організації публічної служби в Катарі
28	Організації публічної служби на Кубі
29	Організації публічної служби в Марокко
30	Організації публічної служби в Новій Зеландії

Як висновок до завдання наведіть корисні для застосування в Україні напрями діяльності з підвищення ефективності публічної служби обраної країни.

Практичне заняття 12. Напрями підвищення ефективності функціонування публічного управління і адміністрування в Україні

Мета заняття – систематизація та засвоєння теоретичних знань і формування професійних компетенцій щодо оцінювання ефективності інновацій у публічному адмініструванні.

У результаті засвоєння теми у студентів мають бути сформовані професійні компетентності щодо розроблення пропозицій із підвищення ефективності функціонування державних адміністрацій, обґрунтування управлінських рішень щодо інноваційної стратегії країни та регіонів.

Завдання 12.1. У практиці зарубіжних країн вважається, що можливість успішного виконання функціональних (посадових) обов'язків обумовлюється таким [14, с. 10]:

- 30 % професійна характеристика спеціаліста (освіта, кваліфікація, питання для оцінювання компетенції фахівця);
- 30 % його особисті якості;
- 40 % вмінням керівника працювати з людьми.

Ви згодні з цією точкою зору? Обґрунтуйте свою думку. Чи відображує цей підхід вимоги до керівників органів державного управління?

Завдання 12.2. Які державні послуги ви отримували в рамках електронного уряду? Як ви можете охарактеризувати стадію зрілості електронного уряду при отриманні певної державної послуги? У чому ви вбачаєте основні проблеми надання державних послуг в електронному вигляді? Аргументуйте свою відповідь [14, с. 10].

Практичне заняття 13. Публічне управління і адміністрування в різних сферах (економічній, соціальній і політичній)

Мета заняття – огляд і систематизація особливості поведінки людей в економічній, соціальній і політичній сферах.

Розгляньте особливості поведінки людей в економічній, соціальній і політичній сферах, за результатами чого:

1) визначте суб'єкти, об'єкти і предмет взаємодії держави та населення в економічній, соціальній і політичній сферах;

2) наведіть приклади ринкових відносин у визначених сферах, встановіть співвідношення сфер і позначте пріоритетну, якщо така є, обґрунтуйте власну точку зору;

3) схематично подайте взаємодію і взаємовідносини суспільства та економіки. Зазначте роль і місце громадських організацій та об'єднань.

Практичне заняття 14. Визначення національних цілей та інтересів

Мета заняття – огляд національних цілей та інтересів і їх систематизація.

Завдання 14.1. Розгляньте поданий у таблиці 4.12 перелік національних цілей та інтересів і визначте тривалість їх досягнення (короткостроковий, середньо- та довгостроковий термін), згрупуйте подані пріоритети та інтереси у блоки з зазначенням їхньої пріоритетності досягнення.

Таблиця 4.12 – Вихідні дані для аналізу національних цілей та інтересів [22, с. 55]

Національні цілі та інтереси	Підстава для реалізації	Тривалість досягнення, кінцевий термін	Ранг
1	2	3	4
Створення соціально-економічних і правових умов у країні для якнайповнішої реалізації прав і свобод людини			
Забезпечення глобальної і регіональної безпеки, запобігання війн і озброєних конфліктів, забезпечення готовності до відбиття і припинення агресії проти країни			
Реформування економіки пріоритету соціальної сфери			
Затвердження рівноправної, взаємовигідної співпраці з зарубіжними країнами			

Продовження таблиці 4.12

1	2	3	4
Зміцнення державності			
Попередження злочинності, зокрема організованої, і корупції			
Нейтралізація міжнародних суперечностей на основі об'єднуючих народи країни загальнонаціональних цінностей			
Рациональне використання природних ресурсів країни			
Формування пошани до пам'яті предків, національної історії, культури і традицій			

Завдання 14.2. Згрупуйте та обґрунтуйте власну думку щодо класифікації основних національних цілей та інтересів країни (мінімум три) за ступенем важливості та тривалістю досягнення (від стратегічних цілей до короткострокових) [22, с. 55].

Завдання 14.3. Зробіть висновки щодо відповідності наявного переліку національних інтересів і цілей, що зазначені в діючому законодавстві та нормативно-правових актах, сформованим, на власну думку, пріоритетним цілям та інтересам країни [22, с. 56].

Заповніть таблицю за рахунок розподілу за класифікаційними ознаками національних інтересів або з самостійно сформованого переліку.

Практичне заняття 15. Антикорупційна діяльність і відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні

Мета заняття – огляд і систематизація знань щодо антикорупційної діяльності та відповідальності в публічному управлінні та адмініструванні

Завдання 15.1. Патрульні Андрій і Роман під час чергування о 2-00 помітили біля дороги людину, яка підняла руку і намагалась зупинити службовий автомобіль. Патрульні зупинились і чоловік попросив їх довести його до дому (приблизно 2 км від місця зупинки), пояснивши це, що

почувається зле. Патрульні посадили чоловіка до машини і підвезли його. Після того як він вийшов із машини, патрульні знайшли на задньому сидінні службового автомобіля 100 грн. Як мають діяти Андрій і Роман? Які правові наслідки дій патрульних? Як мають діяти патрульні в разі виявлення предметів, які можуть вважатися неправомірною вигодою [19, с. 319]?

Завдання 15.2. Державні службовці Іван, Олеся, Надія та Віктор дізналися про те, що через декілька днів їхній керівник буде святкувати день народження. Зважаючи на викладене було прийнято рішення зібрати з членів колективу по 100 грн і придбати начальнику подарунок. Чи можуть вони це зробити? Чи передбачена відповідальність за такі дії? Які правові наслідки зазначених дій [19, с. 319] ?

Завдання 15.3. Державні службовці Іван, Олеся, Надія та Віктор дізналися що через декілька днів їхній колега Сергій буде святкувати день народження. Зважаючи на викладене було прийнято рішення зібратися по 1000 грн і придбати подарунок. Чи можуть вони це зробити? Чи передбачена відповідальність за такі дії? Які правові наслідки їхніх дій [19, с. 319]?

Завдання 15.4. Державному службовцю Віталію під час його чергової відпустки зателефонував знайомий і запропонував попрацювати з ним на його автомобілі таксистом. Віталій погодився і протягом трьох тижнів працював таксистом. Чи дозволена така діяльність державному службовцю під час відпустки? Які правові наслідки його дій [19, с. 319] ?

Завдання 15.5. Державний службовець Петро під час заповнення декларації вирішив не вносити до цієї декларації інформацію про те, що у власності його дружини є приватний будинок у Тернопільській області вартістю 300 тис. грн. Які наслідки такого рішення? Чи змінилося ваше рішення, якби вартість житла становила 150 тис. грн, Петро був би неодруженим, а спільно проживав з особою жіночої статі в так званому «цивільному шлюбі» [19, с. 319] ?

Завдання 15.6. Голова районної ради попередив голову райдержадміністрації про неповну службову відповідність і оголосив йому догану за невиконання рішення ради. При цьому йому було відомо, що голова адміністрації перебував у відпустці. Чи допущені в цій ситуації порушення? Перед ким несе дисциплінарну відповідальність голова райдержадміністрації [13, с. 31]?

5 ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

5.1 Завдання

При виконанні контрольної роботи студенти заочної форми навчання висвітлюють питання за варіантами, наведеними в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Зміст і варіанти для контрольної роботи студентів заочної форми навчання

Питання контрольної роботи	Вихідні дані	Варіант	
1	2	3	
1 Філософські основи вчень про державу та управління	Практичне заняття 2	Порядковий номер прізвища студента у списку групи	
2 Основні теорії управління суспільством	Практичне заняття 3	Варіант (остання цифра шифру залікової книжки студента)	Номер теорії для аналізу в таблиці 5.2
		0	3, 8, 11, 13
		1	6, 9, 14, 20
		2	5, 8, 15, 18
		3	4, 6, 10, 16
		4	7, 9, 11, 17
		5	1, 5, 12, 18
		6	2, 10, 12, 19
		7	1, 4, 7, 15
		8	5, 13, 16, 20
		9	3, 6, 14, 17

Продовження таблиці 5.1

1	2	3
3 Закордонний досвід державного управління та місцевого самоврядування	Практичне заняття 9	Остання цифра шифру залікової книжки студента
4 Особливості місцевого самоврядування у провідних країнах світу	Практичне заняття 10	Для аналізу довільно обирають одну з трьох країн попереднього завдання
5 Закордонний досвід організації публічної служби	Практичне заняття 11	Порядковий номер прізвища студента у списку групи

5.2 Вимоги до оформлення та захисту контрольної роботи

Контрольна робота студентів форми навчання спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» і слухачів ІППК з дисципліни «Публічне адміністрування» виконується на стандартних аркушах формату А4 обсягом не більше 12 аркушів, має відповідати встановленим вимогам і містити таку інформацію:

- на титульному аркуші – варіант студента;
- другому аркуші – інформація про зміст контрольної роботи і заповнений штамп;
- далі – стислі відповіді на поставлені теоретичні питання з посиланнями на джерела, використані під час дослідження;
- останній аркуш – список літератури.

Робота вважається допущеною до захисту за умов, якщо вона:

- оформлена згідно зі встановленими вимогами та відповідає варіанту;
- містить усі відповіді на поставлені питання;
- містить перелік літератури, використану для виконання контрольної роботи;
- подається до захисту на електронному носії та в паперовому вигляді.

Робота вважається захищеною за умов, якщо студент вільно володіє основними поняттями публічного адміністрування.

6 РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Призначення самостійної роботи студентів протягом курсу полягає в закріпленні та поглибленні теоретичних знань, отриманих під час лекцій, а також в ознайомленні з підручниками та навчальними посібниками з метою формування навичок з розв'язання практичних завдань щодо прийняття ефективних управлінських рішень у сфері публічного адміністрування на всіх рівнях і в різних організаціях.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

- 1 Що включає в себе поняття публічного управління?
- 2 Що є характерною особливістю зовнішнього оточення публічних організацій?
- 3 Єдністю яких наук характеризується управління в публічній сфері?
- 4 Що є підґрунтям об'єктивних законів публічного адміністрування?
- 5 Розтлумачте поняття «централізація влади».
- 6 Які групи принципів публічного адміністрування ви знаєте?
- 7 Які принципи публічного адміністрування належать до таких, що регулюють управління як соціально-політичний процес?
- 8 Які з принципів належать до таких, що регулюють управління як соціально-культурний процес?
- 9 Що є результативністю в публічному адмініструванні?
- 10 З яких етапів складається процес оцінювання ефективності діяльності державних служб?
- 11 У чому полягає адміністрування в публічному управлінні?
- 12 Які органи влади використовують адміністрування в управлінні суспільством?
- 13 Як називають процес передачі повноважень зверху вниз і створення відносно самостійних організацій, які самозабезпечуються необхідною інформацією для реалізації повноважень, переданих їм вищим органом?

14 Яка різниця між поняттями «компетенція» і «повноваження»?

15 Які ви знаєте закони публічного адміністрування? У чому вони полягають?

16 Які розрізняють види ефективності державного органу?

17 Які методи можна застосовувати для оцінювання ефективності діяльності державних служб?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Про державну службу: закон України від 16 грудня 1993 р. N 3723-XII. URL: zaron2.rada.dov.ua/lauvs/shav/3723-12.

2 Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. С. 170.

3 Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 18. С. 190.

4 Антикорупційна політика України: навч. посіб. для членів громадських рад / Е. Р. Рахімкулов, О. В. Климович [та ін.]. Львів, 2011. 136 с.

5 Берсуцкая С. Я. Развитие систем подготовки и принятия управленческих решений (на примере предприятия машиностроения): дисс. ... канд. экон. наук: 08.02.03 / МАМ Украины. Донецк: НАН, 1996. 217 с.

6 Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти. Київ: ЦУЛ, 2002. 420 с.

7 Желюк Т. Л. Державна служба: навч. посіб. Луцьк: Професіонал, 2000. 558 с.

8 Круш П. В., Кожем'яченко О. О. Регіональне управління: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2007. 248 с.

9 Лазор О. Д. Основи місцевого самоврядування: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2003. 432 с.

10 Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб. Луцьк, 2000. 558 с.

11 Мельник А. Ф., Оболенський О. Ю., Васіна А. Ю. Державне управління: підручник / за ред. А. Ф. Мельник. Київ: Знання, 2009. 582 с.

12 Мельник М. І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії. Київ: Атіка, 2001. 303 с.

13 Чупир О. М., Бутенко О. П., Сичова О. Є. Методичні вказівки до виконання практичних, самостійних й індивідуальних робіт з дисципліни «Публічне адміністрування» для студентів усіх форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та адміністрування». Харків: ХНУБА, 2016. 41 с.

14 Зеніна-Біліченко А. С. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Публічне адміністрування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» очної та заочної форм навчання. Кам'янське: ДДТУ, 2017. 28 с.

15 Оболенський О. Ю. Державна служба: підручник. Київ: КНЕУ, 2006. 472 с.

16 Оболенський О. Ю. Державне управління та державна служба: словник-довідник. Київ: КНЕУ, 2005. 478 с.

17 Ординський В. Л., Кисіль З. Р., Ковалів М. В. Управління в органах виконавчої влади: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2008. 296 с.

18 Публічне адміністрування: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Мелітополь: Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного, 2020. 31 с.

19 Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. / О. В. Скидан, В. П. Якобчук, Н. В. Дацій [та ін.]; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

20 Чубенко І. Протидія корупції як засіб захисту прав і свобод людини і громадянина. *Вісник державної служби України*. Київ: Голов. упр. держ. служби України, 2004. № 1. С. 17-22.

21 Якубовський О. П., Бутирська Т. А. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії: монографія. Одеса: ОРІД НАДУ, 2004. 196 с.

22 Ястремська О. М., Мажник Л. О. Публічне адміністрування: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять,
контрольної та самостійної робіт

з дисципліни
«ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

Відповідальний за випуск Семенцова О. В.

Редактор Ібрагімова Н. В.

Підписано до друку 2022 р.

Умовн. друк. арк. 1,5. Тираж . Замовлення № .

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейербаха,7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.